

Cena pojedyncz egzempl. 12 gr.

# Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Za Wiarę i Ojczyznę!

Wydanie II

„Gazeta Grudziądzka“ wychodzi 3 razy tygodniowo  
wydaniach: I. (Pomorze), II. Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica), III. (Wielkopolska i Śląsk)  
wraz z bezpłatnymi dodatkami: „Gospodarz i Osadnik“, „Robotnik“, „Dobra Gospodyni“, „Śmiech“, „Przyjaciel Młodzieży  
Gość Świąteczny“ i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnikiem do domu 3,89 zł., miesięcz. 1,30 zł.  
w Wolnem Mieście Gdańsku 2,50 guldenów, zagranicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgii 30 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów, w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danii 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara meryk. — Ogłoszenie drobne z słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry.

Nakład drugi po konfiskacie

Na wtorek, 10-go marca 1936 r.

Nakład drugi po konfiskacie

## Rząd i społeczeństwo nie tworzą jednolitej opinii

Pod koniec tak zwanej narady gospodarczej odbytej ostatnio w Warszawie p. premier Kościółkowski uważał za stosowne stwierdzić — „że rząd i społeczeństwo tworzą jednolitą opinię“.

Należy więc temu powiedzeniu dać właściwe naświetlenie, albowiem w naszym zrozumieniu i znajomości rzeczy, rząd i społeczeństwo w Polsce to dwa zupełnie inne światy.

P. Kościółkowski, który po objęciu premierostwa wiele mówił o współpracy rządu ze społeczeństwem — w swoim ostatnim przemówieniu w Sejmie dostatecznie wyjaśnił jak on rozumie podstawy współpracy ze społeczeństwem.

Mianowicie współpraca ze społeczeństwem ma się opierać o nową Konstytucję i system przez nią stworzony.

Inną platformę współpracy p. Kościółkowski wykluczył. Wykluczył więc — rozwiązanie Sejmu i Sejmu i Senatu — zmianę ordynacji wyborczej — potrzebę zmiany Konstytucji, reformę samorządu itd.

A byłaby to jedyna droga do stworzenia warunków współpracy ze społeczeństwem.

Stąd też jeżeli chodzi o współpracę rządu p. Kościółkowskiego ze społeczeństwem — to zawsze mowa o tej części społeczeństwa polskiego — która poszła do wyborów i kartką wyboraczą system p. Sławka podpisała.

Zawsze chodzi więc o te 10% Polaków. — O Niemców, Ukraińców, Żydów, którzy w dniu 8 września z. roku u urny wyborczej stanęli.

Zawsze ta współpraca będzie się obracać w kole — przedstawicieli „samorządu“ znanymi wyborami ukonstytuowanego — Izb Rolniczych — nie reprezentujących nastrojów i poglądów rolniczych. Izb Rzemieślniczych i Przemysłowych — wybieranych znanymi sposobami.

To współpraca posłańców i starostów i zależnych urzędników czy robotników.

2.10  
50  
50  
3.20  
Niemiec

Po odmówieniu amnestji dla emigrantów politycznych i ostatniej mowie p. Kościółkowskiego, sytuacja jest jasna i każdemu wiadomo kogo ma na myśli p. premier, kiedy mówi o współpracy ze społeczeństwem.

P. Premier bowiem doskonale musiał sobie zdawać sprawę,

że gdyby nawet po drugiej stronie barykady mogły się być jakie złudzenia u niektórych przyjął na podstawie jego pierwszej enuncjacji o współpracy ze społeczeństwem — to po ostatnim przemówieniu przysły jak bańki mydlane.

Wracając jednak do narady gospodarczej, która się odbyła przy udziale 270 osób — tego społeczeństwa powołanego do gruntownego spuścizny p. marszałka Piłsudskiego, społeczeństwo, które jeszcze nim zaproszone, zlustrowano pilnie przez szkiełko prawomyślności, to naradę tę prawdziwie niezależ-

## Skonfiskowane pozdrowienia

W numerze 28 „Gazety Grudziądzkiej“ na dzień 5 marca br. na stronie czwartej zamieściliśmy list czytelników naszych z woj. poleskiego, w którym to liście opisują oni swoje zmartwienia i bolączki. List ten umieszczony pod tytułem „Głosy z Polesia“ na samym końcu posiadał trzywierszowy ustęp, w którym czytelnicy nasi przesyłają pozdrowienia dla ... I nic więcej. Tylko pozdrowienia.

Tymczasem w dniu następnym po wydrukowaniu „Gazety Grudziądzkiej“ otrzymaliśmy z Sądu Grodzkiego w Grudziądzu postanowienie o konfiskacie 28 numeru Gazety Grudziądzkiej o następującym brzmieniu:

Sąd Grodzki w Grudziądzu

8. Ko. 385/36.

### POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 1936 r. Sąd Grodzki w Grudziądzu w sprawie karnej przeciwko Maksymilianowi Helakowi, zam. w Grudziądzu, ul. Młyńska nr. 6 o przestępstwo z art. 154 k. k.

postanowił na podstawie art. 153 § 1 k. p. k. zarządzić odebranie całego nakładu czasopisma „Gazeta Grudziądzka“ nr. 28 na dzień 5 marca 1936 r. albowiem w artykule na stronie 3-ciej pod tytułem „Głosy z Polesia“ od słów: „Przesyłamy w końcu“ do słów „i Bagińskiego“ mieszczą się znamiona występkę z art. 154 k. k. łącznie z § 20. ustawy prasowej z dnia 7 maja 1874 r.

Sędzia (—) Mickholz

Zgodność wypisu:

(podpis nieczytelny)

Sekretarz Sądu Grodzkiego.

Wyjaśniamy w końcu że artykuł 154 k.k. brzmi jak następuje: Art. 154 § 1. Kto publicznie nawołuje do popełnienia przestępstwa lub je pochwała.

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

§ 2. Jeżeli czyn, określony w § 1, dotyczy zbrodni stanu, to sprawca.

podlega karze więzienia do lat 10.

Konia z rzędem temu, kto może dopatrzeć się w pozdrowieniu nawoływania do publicznego przestępstwa lub do zbrodni stanu.

\*

## Komisja budżetowa senatu przyjęła budżet

Komisja budżetowa senatu zakończyła już dyskusję nad preliminarzem budżetowych i na rok 1936/37 i nad ustawą skarbową. W głosowaniu preliminarz budżetowy przyjęto jednogłośnie bez zmian w brzmieniu ustalonym przez Sejm.

\*

## Komisja sejmowa przyjęła projekt zniesienia uboju rytualnego.

We czwartek komisja administracyjno-prawnicza sejmu obradowała nad projektem posłanki prystorowej zniesienia uboju rytualnego. Referent projektu wychodząc z założeń gospodarczych wniósł o przyjęcie tego projektu, posłanka Prystorowa uzasadniała projekt z punktu widzenia humanitarności. Przeciwni projektowi wypowiedzieli się poseł Sommerstein.

W głosowaniu znaczną większością głosów członków komisji, projekt ustawy o zniesieniu uboju rytualnego został przyjęty.

\*

nie myślące społeczeństwo przyjęło jako jeden z dalszych fajerwerków, którymi usiłuje się zachwycać biedny, zniechęcony i uprzedzony do systemu kraj.

Celem narady miało być w myśl sanacyjnego „I. K. C.“ nastawienie psychiczne społeczeństwa. Nastawienie to coraz więcej budzi obaw; wykazuje objawy pewnego zmęczenia, rozczarowania czy apatii. Chodziło o to, by nie dopuścić do psychicznego załamania się, by społeczeństwo zrozumiło konieczność pewnego aktywnego nastawienia się do sprawy ożywienia gospodarczego, by uwierzyło w możliwość i konieczność poprawy przy czynnym udziale wszystkich.

Czy uaktywnienia społeczeństwa dokonają p. Morawski, przedstawiciel obszarników — przemawiając imieniem chłopów od pluga na naradzie — p. Hołyński — obrońca karteli, p. Zychliński, obrońca banków.

Uaktywnić masy nie potrafi nikt z sanacji — nawet Michalkiewicz — puszczonej przez sanację w teren po nowym zastrzyku.

Uaktywnić masy potrafią tylko idee nurtujące wśród chłopów i robotników.

Widać to zresztą w kraju.

Jednak te idee stają na przeciwnym biegunie poglądów głoszonych przez p. premiera.

Narada gospodarcza ustaliła potrzebę obniżki procentów, reformę obciążeń publicznych, odciążenie samorządu, potrzebę zabezpieczenia rentowności warsztatów, nie zabieranie prywatnych oszczędności na potrzebę publicznych budżetów itd.

Stwierdzono, że nie można czekać aż kryzys przeminie.

Czy to może postulaty nowe — przecież tylekroć je wysuwaliśmy.

Tymczasem — każda reforma dokonywana przez sanację przynosiła nowe obciążenia, coraz nowe zadania składane na samorząd, opłacalność warsztatów spadała stale — a wkłady prywatne już zjedzono na potrzeby budżetów publicznych.

Tworzono — fronty — do wsi — na szarego człowieka — równo w górę — w dół — obecnie mówi się na naradzie gospodarczej — trzeba zacząć obywatelowi pozwolić żyć na nowo.

Dlaczego tyle zmian. — tyle hałes i dlaczego zawodzą?

Bo rachunek dokonywany jest zawsze bez społeczeństwa.

Zaś uaktywnienie społeczeństwa uzyskanie jego zaufania — nie pokona się na platformie ustroju p. Sławka, którego p. Kościółkowski chce gruntować i umacniać.

Stem.

Handwritten notes and signatures in the left margin, including a large 'H' and various scribbles.

Handwritten notes and signatures in the bottom right corner, including the word 'Stem.' and other illegible marks.



# Zjazd prasy katolickiej w Warszawie

We wtorek obradował w Warszawie zjazd redaktorów pism katolickich oraz popierających sprawę Kościoła katolickiego, zwołany z polecenia komitetu wykonawczego komisji prasowej Episkopatu. Obrady toczyły się w sali otwartego ostatnio Domu Piusa XI przy ul. Nowogrodzkiej 49 pod przewodnictwem J. E. ks. biskupa katowickiego Stanisława Adamskiego, prezesa komitetu wykonawczego komisji prasowej.

Obrady, które rozpoczęły się o godzinie 10-tej zagał J. E. ks. kardynał Kakowski, prezes komisji prasowej Episkopatu, który powitał zjazd, jako arcybiskup stolicy państwa.

Z kolei interesujące i bogate pod względem treści referaty wygłosili: O. Urban pt. „Infiltracja bezbożnictwa w umysłowość polską” i ks. biskup Adamski pt. „Kościół katolicki a szkoła”.

## KOMUNIZM I BEZBOŻNICTWO.

Referat O. Urbana, Jezuita, przedstawił bezbożnictwo, jako zjawisko masowe, występujące w sposób wojowniczy. Celem jego jest zniesienie wszelkiej religii i zaprowadzenie w Polsce bezładu i bolszewizmu.

Narazie bezbożnicy działają w sposób zakonspirowany, tajny, robiąc kręci robotą wywrotową. Ale oznaki jej są już widoczne. Od czasu do czasu, prasa z oburzeniem donosi o niszczalni krzyżów i figur przydrożnych, o beczeszczeniu Najśw. Sakramentu, przeszkadzaniu w nabożeństwach lub zohydzeniu duchowieństwa.

Są to komunistyczne metody działania. Na nich wzoruje się stow. woźniści polscy, rozwiązane przez Rząd za działalność komunistyczną.

Obecnie powstał nowy związek p. n. „Polski Związek Myśli Wolnej”, skupiający tych członków dawnego stowarzyszenia, którzy uniknęli więzienia za należenie do komunizmu. Pisma ich sięgają ziarna bolszewickie i walczą z każdą religią, gwałcąc, jak dotychczas bezkarnie, zasadnicze punkty konstytucji, stojącej na gruncie deistycznym.

## MASONSKIE METODY ZWIĄZKU.

J. E. Ks. Biskup Adamski dał rzeczową krytykę obecnego systemu wychowania w całej działalności Związku Naucz. Polsk. Wytworzył się u nas stan anormalny. Zachodzi ustawiczna sprzeczność niższych władz z rozporządzeniami najwyższych władz szkolnictwa. Za błędy obecnego wychowania, odpowiada Związek Naucz. Polsk. który, wzorując się na przestarzałych, już obecnie nieżyjących, wzorach zagranicznych, chce wprowadzić do szkoły masonskie metody, wbrew rozporządzeniom swych władz. Dostojny prelegent dał cały szereg faktów, które niezbitnie dowodzą, że Związek jest złym duchem szkolnictwa polskiego.

## Poważny spadek wytwórczości i obrotów

W miesięcznym sprawozdaniu Banku Gospodarstwa Krajowego o położeniu gospodarczym w Polsce w miesiącu styczniu br. Według charakterystyki tej nastąpił w styczniu sezonowy spadek wytwórczości i obrotów gospodarczych, wywołany głównie zimowym zastojem ruchu inwestycyjno-budowlanego.

Wskaźnik produkcji przemysłowej obniżył się w porównaniu z grudniem o 6%, był jednak o 7% wyższy, niż w styczniu r. ub. Spadek zatrudnienia nastąpił w hutnictwie oraz w całym prawie prze-

Wielu nauczycieli należy do niego tylko z powodu naiwności, dobrej wiary, albo poprostu dla zachowania posady.

Budzi się jednak u nas poważny krytycyzm. Listy nadchodzące do redakcji świadczą o tym, że wśród nauczycielstwa, są jednostki samodzielnie myślące, które z konieczności tolerują obecny stan. Dużo pozostaje do zrobienia. Ożywiona dyskusja wyświetliła wiele i dorzuciła kilka cennych faktów.

## B. min. Matuszewski o gospodarce rządu

Pomiędzy dwoma sanacyjnymi pismami a mianowicie między „Gazetą Polską”, która jest organem obozu płukowników i „Kurierem Porannym”, który jest organem lewicy sanacyjnej, toczą się dyskusje o programy gospodarcze, jakimi powinien kierować się rząd w walce z trudnościami kryzysowymi.

W numerze 64 „Gazety Polskiej” z dnia 4 marca br. naczelny redaktor tego pisma a. b. minister

Po omówieniu przez s. dyr. Kaczyńskiego, sprawy międzynarodowej wystawy prasy katolickiej w Watykanie, która zostanie otwarta w dniu 12 maja br., odbyła się dyskusja nad poruszoną przez referentów zagadnieniami.

Na zjazd przybyło ponad 100 osób, reprezentujących pisma katolickie oraz popierające sprawę Kościoła katolickiego.

skarbu p. Ignacy Matuszewski w artykule „Odpowiedź” daje odpowiedź dyskutantom z „Kurjera

## Wspólny front żydowski przeciwko wnioskowi o zniesieniu uboju rytualnego

Broniąc się przed zniesieniem uboju rytualnego, wyrażają żydzi wszystkie siły i na wszelkie sposo-

Porannego” pisząc jak następuje:

„Jedną przewagę mają polemicy moi nade mną. Oto mogą wmawiać w znużony naród, że ta polityka, polityka podniesienia udziału rolnictwa w dochodzie narodowym oraz obniżki sztywnych cen i kosztów była prowadzona i nie dała wyników.

Ale to nieprawda. Polityka ta została zaniechana w r. 1933. Nie „skończono z deflacją”, bo jej nie zrobiono. Stawiano djabłu ogarek i Panu Bogu świeczkę, robiono krok w prawo i krok w lewo, równano trochę wód i cokolwiek „w górę”. A wtedy stoi się w miejscu. Nie — wtedy grzęźnie się w błocie.”

Jeszcze maluczko a usłyszymy z ust sanatorów, że cała gospodarka pomajowych rządów była jednym wielkim nieszczęściem Polski.

by starają się, by tylko móc utrzymać nadal ten proceder naganiający i gminom żydowskim i rzeźnikom rytualistom wielkie pieniądze do kieszeni.

W dniach ostatnich w prasie żydowskiej rozpoczęła się gwałtowna kampanja przeciwko wnioskowi posłanki prystorowej. Stworzyli oni wspólny front broniąc zasady konieczności utrzymania uboju rytualnego. Tymczasem według ostatnio ogłoszonych danych, ubój rytualny kosztuje państwo i społeczeństwo rocznie 80.839.000 złotych. Odliczając odsetek procentowy żydów w państwie, okazuje się, że ludność chrześcijańska płaci na kanały żydowskie i przedsiębiorcom żydom 72 miliony złotych rocznie.

Ostatnio znowu gmina żydowska w Kielcach, gdzie wybrany został na posła p. Car obecny marszałek sejmu, wysłał na ręce p. Cara pismo, w którym powołuje się na to, iż p. Car został wybrany posłem z okręgu kieleckiego przy pomocy wyborców żydowskich, na dowód czego dołączono do owego memoriału ulotki wyborcze w języku żydowskim, wzywające do głosowania za kandydaturą p. Cara. Na tej podstawie gmina prosi p. marszałka Sejmu, aby przy rozpatrywaniu wniosku o ubój rytualnym stanął w obronie ludności żydowskiej.

## Znowu antyżydowskie zajścia na Uniw. warszaw.

We środe na Uniwersytecie warszawskim doszło do niezwykle gwałtownych zajść, w wyniku których rektor Uniwersytetu zawiesił wykłady.

Wczasie gdy przed okienkami kvestury uniwersyteckiej stała długa kolejka studentów którzy wpłacali opłaty, rzucono do kvestury kilka petard, wypełnionych cuchnącym gazem. Wypadek ten dał początek awantom. W hali głównego gmachu Uniwersytetu doszło do bójki w czasie której rannych zostało kilku studentów.

Następnie bójki powstały na wykładach prof. Witwickiego, oraz na dziedzińcu Uniwersytetu. W bójkach tych kilkunastu studentów żydów pobito tak dotkliwie, że musiano ich następnie odprawić do szpitala.

Wykłady na Uniwersytecie zostały zawieszono na czas nieograniczony.



Na dalekim Wschodzie...

Na pograniczu japońsko-mandżurskim, nad zamrażającą rzeką Liabo odbywają się manewry, podczas których zdarzyły się pojedyncze krwawe wypadki, które zwróciły znowu uwagę na ten niespokojny kąt Dalek. Wschodu

## Niezwykła tranzakcja żytem w P. Z. P. Z.

Państwowe Zakłady Przemysłu Żywnego prowadzą jak wiadomo tranzakcje zbożowe. Mając poważne kontrakty na dostawę większych ilości żyta zagranicę, wobec bardzo małej podaży żyta na rynki krajowe, P. Z. P. Z. zakupiły na Litwie 500 wagonów żyta, by wywiązać się z zobowiązań zagranicznych.

Żyto to było jednak tak lichy, że dla poprawy jego jakości musiano je

zmieszać z polskiem. W rezultacie P. Z. P. Z. miały ponieść poważną stratę na całej tej tranzakcji.

Żadne wyjaśnienie ani sprostowanie w tej sprawie dotychczas nie ukazało się.

Pomimo tego, że transport 500 wagonów wobec całej ilości żyta, które eksportujemy zagranicę niewiele znaczący, to jednak świadczy o fatalnej gospodarce w P. Z. P. Z. Jeżeli bowiem P. Z. P. Z. nie mogły nabyć potrzebnej ilości żyta na rynkach krajowych z powodu słabej podaży, to napewno mogłyby nabyć gdyby o zapotrzebowaniu P. Z. P. Z. wiedziały organizacje rolnicze, gdyby wiedziało rolnictwo. A przecież było bardzo łatwo podać o tem zapotrzebowaniu do wiadomości powszechnej, ogłaszając nap. w prasie, ale nie tam gdzie ogłaszają się komornicy, tylko w tej, którą czytają najszersze rzesze ludności rolniczej.

P. Z. P. Z. zrobiły inaczej, i zamiast na rynku wewnętrznym, nabyły potrzebną partję żyta na Litwie. Straciły na tej niezwykłej kombinacji i same zakłady i straciło i rolnictwo.



# Zaklęcia „Führera”

Koło Niemiec, coraz mocniej zacieśniać zaczyna się koło państw, których celem będzie dawanie baczonej uwagi na wzrost zbrojenia niemieckiego, i na ich zapędy zaborecze i na zapędy wojenne. To też po ratyfikowaniu przez francuską izbę deputowanych paktu wojennego francusko-sowieckiego „Führer” cokolwiek zmieknął w swojej bucie i w wywiadzie udzielonym francuskiej gazecie „Paris Midi” zwrócił się do Francuzów z zaklęciem, by uwierzyli w zapewnienia przyjaźni, które składa Francji w imieniu narodu niemieckiego.

— Nigdy — głosi kanclerz Trzeciej Rzeszy — żaden Niemiec nie zwracał się do was z podobnymi ofertami tak uporczywie powtarzanymi. Wydaje mi się dziwaczne, że wy możecie jeszcze myśleć o możliwości zborczości niemieckiej. A więc nie czytacie wcale naszej prasy? Boś przecież systematycznie powstrzymuje się ona od wszelkich ataków na Francję, dla Francji ma tylko wyrazy sympatii. Gdybyśmy pełnając zamierzali kiedykolwiek (un jour) lud mój na lud wasz, czyż kazałbym pisać o was tylko to, co jest najlepszego? Opinje, które wpoilem w naród niemiecki, krępowałyby mnie w dniu, w którym chciałbym wypowiedzieć swam wojnę.

Jeżeli chodzi o książkę „Mein Kampf”, w której przed paru jeszcze laty Adolf Hitler wyłożył zasady swoich dążeń, zasady które mówią, że Niemcom potrzebna jest ziemia, bo posiadają nadmiar ludności, dla której muszą zdobyć nowe obszary. Ale i to obszary bez tamtejszej ludności. Jednym słowem zapowiadał Hitler w tej książce zabieranie ziem i wymordowanie ludności tubylczej dla osadzenia na tej ziemi Niemców.

W wywiadzie swoim, o którym mówimy, Hitler wyjaśnia, że wszystko co kiedyś napisał w „Mein Kampf” zmieni, o ile uda mu się doprowadzić do zbliżenia francusko-niemieckiego.

Jako dowód swych dobrych i „szczerych” chęci, przytacza Hitler w wywiadzie ułożenie się stosunków polsko-niemieckich.

— Walka klas jest absurdem, wy kazałem to ludowi niemieckiemu i lud niemiecki mnie zrozumiał. A-

pelowałem do jego rozsądku. Dziś apeluję do niego w dziedzinie polityki międzynarodowej. Chcę wykazać memu ludowi, że koncepcja nienawiści między Francją a Niemcami jest absurdem, chcę go przekonać, że my wcale nie jesteśmy wzajemnymi wrogami dziedzicznymi. Lud niemiecki zrozumie to. Poszedł on za mną, gdy podjąłem o wiele trudniejszy i większy wysiłek pogodzenia Niemiec z Polską a nasz układ polsko-niemiecki interpretowano jako czyn wirtuozji dyplomatycznej z mojej strony. Jest to niewątpliwie komplement, ale nie sprawił mi on przyjemności i nie jest zasłużony. Myślałem tylko tyle, że napięcie polsko-niemieckie nie powinno być dłuższe trwać. Było ono niezdrowe i denerwujące i co więcej, logika dyk-

towała mi, że należy położyć temu koniec. Udało mi się, i po zawarciu układu z Polską, cały naród niemiecki odetchnął z ulgą. Teraz chcę dokonać takiego samego odprężenia z Francją. Pragnę, aby i ono mi się udało. Nie jest dobrze, jeśli ludy zużywają swe siły psychiczne na bezpłodną nienawiść.

Nie ulega wątpliwości, że wywiad ten wywołał we Francji wielkie wrażenie, jednakże przyjmuje się go z wielką rezerwą. Głosy prasy są podzielone, jednakże większość dzienników francuskich przyjmuje wylew uczuć serdecznych dyktatora Niemiec z wielkim niedowierzaniem, przyczem podkreśla się, że przykład z Polską — jeszcze niczego nie dowodzi. Dzienniki domagają się czynów.

## Rosja sow. przywróciła „pańszczyznę”

Rada komisarzy ludowych, czyli rząd Rosji sowieckiej, oraz komitet wykonawczy Sowietów uchwalili ustawę, wprowadzającą w Rosji przymusowe roboty dla ludności wiejskiej. W dniu 3 bm. ogłoszono rozporządzenie, które czyni komisariat spraw wewnętrznych (GPU) odpowiedzialnym za wykonanie tych robót według ustalonego planu.

Plan ten zawiera następujące punkty: 1) Ludność wiejska odrabiać będzie roboty dwa razy w roku, mianowicie na wiosnę i w jesieni; 2) każdy jest zobowiązany ustalony dla niego okres pracy odrobić jednorazowo.

Chłopi w kolektywach oraz inni mają obowiązek odrabiać roboty drogowe, osobiście przez 6 dni w roku bez wynagrodzenia, przyczem obowiązkiem ich jest oddać do dyspozycji na ten czas również bezinteresownie posiadane zwierzęta pociągowe, sprzęt transportowy oraz inny inwentarz.

Obywatele sowieccy, którym nałożony został indywidualny podatek rolniczy i dochodowy, zmuszeni będą odrabiać roboty przez podwójny okres, tj. przez 12 dni w roku, wraz z całym posiadanym inwentarzem żywym i martwym.

Dalej postanawia ustawa, że obowiązek pracy przy budowie dróg dotyczy nie tylko mężczyzn w wieku od 18

—45 lat, ale i kobiety od 18—40 lat.

Ustawa przewiduje też kary za niewykonanie obowiązku robót publicznych, mianowicie kary pieniężne w wysokości, równającej się dwukrotnej wartości niewykonanej a nałożonej pracy.

Rozporządzenie o robotach przymusowych podpisali w dniu 3 bm. w Moskwie na Kremlu Kalinin, Molotow i Unslicht.

## Represje przeciwko dziennikarzowi polskiemu w Gdańsku

W mieszkaniu redaktora Łada-Bieńkowskiego w Gdańsku, który jest prezesem syndykatu dziennikarzy polskich w Gdańsku, policja gdańska przeprowadziła kilkogodzinną rewizję, poczem zaprowadzono go do prezydium policji i poddano przesłuchaniu.

Rzekomym powodem rewizji i wszczęcia śledztwa przeciwko red. Łada-Bieńkowskiemu jest fakt podawania przezeń do prasy polskiej szczegółów o śmierci ś. p. Skiby, zamęczonego przez hitlerowców gdańskich. Red. Łada-Bieńkowskiego zawiadomiono, iż sprawa będzie miała swój ciąg dalszy na drodze karno-policijnej.

## Zjednocz. stowarzyszeń polsk. w Niemczech

W dn. 1 marca odbyło się w Berlinie zgromadzenie delegatów wszystkich stowarzyszeń wychodźstwa polskiego w Niemczech. Na zgromadzeniu uchwalono połączyć wszystkie stowarzyszenia w jedną wspólną organizację pod nazwą „Polskie Zjednoczenie Pracy w Niemczech”. Uchwała ta oznacza całkowitą konsolidację polskiego życia emigracyjnego na terenie Rzeszy.

Do władz organizacyjnych wybrano m. in. pp.: Kłaka, Buiaka, Rybarczyka, Klauzińskiego i Żwię.

## Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 7-go marca 1936 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszoniec	21,00—21,50	19,25—19,50	18,75—19,00	19,50—19,75
Zyto	12,75—13,00	12,50—12,75	13,00—13,25	13,00—13,25
Jęczmień	14,25—14,75	14,25—14,50	13,50—13,75	14,25—14,50
Jęczmień brow.	14,50—15,75	14,75—15,25	15,00—15,75	14,75—15,50
Owies	14,00—14,25	14,25—14,50	14,25—14,75	14,75—15,00
Mąka pszen. 65%	29,00—30,00	29,00—29,50	35,00—37,00	—
Mąka żytnia 65%	19,20—20,00	17,75—18,25	—	16,50—17,50
Otręby pszenne	11,25—11,50	10,25—11,25	10,00—10,25	11,50—12,00
Otręby żytnie	9,00—9,25	9,75—10,25	9,75—10,00	10,00—10,50
Rzepak	39,50—40,50	38,00—39,00	—	37,00—39,00
Groch polny	18,00—19,00	—	—	21,00—25,00
Kuchy rzepak.	14,50—15,00	14,25—14,75	14,00—14,50	14,00—14,50
Kuchy lniane	16,75—17,25	17,00—17,25	16,25—17,25	16,50—17,00
Ziemniaki jad.	—	3,75—4,50	4,50—4,70	4,00—4,50
Gryka	—	—	—	—
Słoma luźna	—	2,50—2,75	—	—
Słoma prasow.	—	3,00—3,25	—	—
Siano luźne	—	5,75—6,25	—	—
Siano prasow.	—	6,25—6,75	—	—

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 36,67; Praga 29,96; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 11,34  
Wartość dolara.: 5,26. — Wartość gramu złota: 5,92



RENE JOANNE.

29) Adaptacja Katola Forda.

Czuł się tutaj jak u siebie w domu. Podczas organizowania linii lotniczej Paryż - Bruksela - Hamburg - Kopenhaga - Gdańsk, przez kilka miesięcy był w ścisłym kontakcie z przedstawicielstwami polskimi tych miast i miał tam teraz wielu serdecznych przyjaciół.

Nie starał się teraz nawet o uzyskanie oficjalnej audiencji u

konsula, gdyż zajęłoby mu to zbyt wiele czasu, ale od razu złożył wizytę młodemu radcy Nowickiemu, który był mu szczerze oddany, i z których wspólnie poznawał rozkosze „Sankt-Pauli”, który, jak wiadomo, jest hamburskim Montmartrem.

— Co za miła niespodzianka!... Hyczewski w swojej własnej osobie!...

— Czy nie przeszkadzam wam, moi drodzy?

— Ależ skąd znowu!

Uściskali sobie ręce, poklepalili się nawzajem paufale po ramieniu, poczem radca Nowicki wykrzyknął z zachwytem:

— Jakiego macie pięknego psa!

— Gdzież tam!... on jest przepiękny! Nieposłuszny, złośliwy, i nie wychowany... Ale ja go lubię... i on mnie lubi... Ale, moi dro-

dzy, w tej chwili to nie jest ważne Mam do was kilometrową prośbę.

Stanisław Hyczewski zaważał się na chwilę. Czy mógł opowiedzieć Nowickiemu całą swoją przygodę? Nie!... Mimo wielkiej przyjaźni nie mógł tego uczynić. Trzeba więc było kłamać, przy najmniej co do niektórych punktów...

Stani nie był do tego przyzwyczajony, dlatego też opowiadanie szło mu dość nieskładnie.

— Idzie tu o pewną sprawę, związaną z konkurencją... Tak, właśnie, w grę wchodzi konkurencja handlowa. Mianowicie w tym wypadku ma miejsce kradzież patentu. Zdaje mi się, że znam złodzieja, ale nie mam stuprocentowej pewności... Jednym słowem przyjechałem do Hamburga, aby tutaj przeprowadzić dyskretny i ściśle poufny wywiad. Opowiem wam to wszystko dokładnie kiedy indziej, a tymczasem powiem, czego od was oczekuję, moi kochani, prosząc zarazem o całkowitą dyskrecję. Być może, że się mylę i niesłusznie posądzam wysoko postawioną osobę, więc nie chciał-

— Zrozumiano... i obiecano!...

— Przedewszystkiem musieliście dowiedzieć się, czy wśród okrętów, mających Hamburg za port macierzysty, faktycznie istnieje frachtowiec o nazwie „Frida”... Następnie trzeba się dowiedzieć, gdzie on się może obecnie znajdować, jakiego rodzaju miał ładunek i kto go skontrolował.

Nowicki wstał z miejsca, wyraźnie zdziwiony. Chcąc za jednym zamachem ukrocić zakłopotanie radcy, Hyczewski dorzucił pośpiesznie i z udaną nonszalancją:

— Mówiłem wam od razu, że to skomplikowana historia! Ale mimo pozorów istnieje ścisły związek między tym okrętem, a naszymi samolotami. Później wam objaśnię...

— Poco to, stary? odrzekł żywo Nowicki. — Proście mnie o kilka informacji — z największą chęcią wam pomogę. Oczywiście sprawa jest pilna, co?

— Zależy mi na każdej godzinie... niemal na każde minucie!

(Ciąg dalszy nastąpi).



## Ludowcy w radzie pow. piotrkowskiego

W dniu 24 lutego br. w Piotrkowie Trybunalskim odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej celem uchwalenia budżetu sejmikowego i rozpatrzenia innych jeszcze spraw.

Po ustaleniu listy obecnych i zgażeniu zebrania przez p. starostę Strzeńskiego, przy punkcie „składanie wniosków nagłych” p. Józef Berenc, prezes powiatowy Stron. Ludowego na powiat piotrkowski zgłosił wniosek o wybór komisji celem zbadania gospodarki finansowej w magistracie miasta Bełchatowa, bowiem jak to podał „Robotnik Piotrkowski” w gospodarce tej dzieją się rzeczy niezwykle, mocno obciążające burmistrza miasta Mietkiewicza oraz stwierdzająca, że gospodarka burmistrza jest bardzo zła i nieudolna, i naraża miasto t. zn. obywateli na straty.

Pomimo tych ciężkich zarzutów p. burmistrz Mietkiewicz urzęduje, a czynnik nadzorcze nie dotychczas nie zrobiły. Opinia publiczna rząda zaś wyjaśnienia i usunięcia szkodników.

W odpowiedzi na wniosek p. Berenca, p. starosta udzielił wyjaśnienia, które właściwie potwierdziły tylko prawdziwość stawianych burmistrzowi Mietkiewiczowi zarzutów, zaś co do wyboru komisji kontrolnej, oświadczył, że to należy do Wydziału Powiatowego, jako organu nadzorczego, a nie do rady powiatowej. Tak czy inaczej wychodzi jednak na to, że na p. Mietkiewicza ciążyą wielkie zarzuty, z których się nie oczyścił.

W dalszym ciągu obrad na wniosek Józefa Berenca została obniżona opłata od uboju świń na wsi z 4 złotych na 2,50 zł. Przecież nie kto inny tylko chłopci zapłaciliby ten podatek, bo oni są tylko konsumentami na wsi, nie kto inny, a tylko chłopci kupują po ćwiartce kila słoniny ze sklepów wiejskich.

Na wniosek J. Berenca została obniżona również pozycja na wydatki na administrację dróg samorządowych z 23 tys. na 20 tys. zł., a drogomistrzom z rozjazdów z 180 zł obniżano na 150 złotych jak również została całkowicie skreślona pozycja 3 tys. zł na „Młoda Wieś” sanacyjna.

Poborów pracownikom samorządowym nie było można narazie ruszać, ponieważ ma wyjść teraz nowa ustawa o poborach urzędników samorządowych i „Rada Powiatowa” na przy-

szlem posiedzeniu będzie ustalała poby i kategorie pracowników.

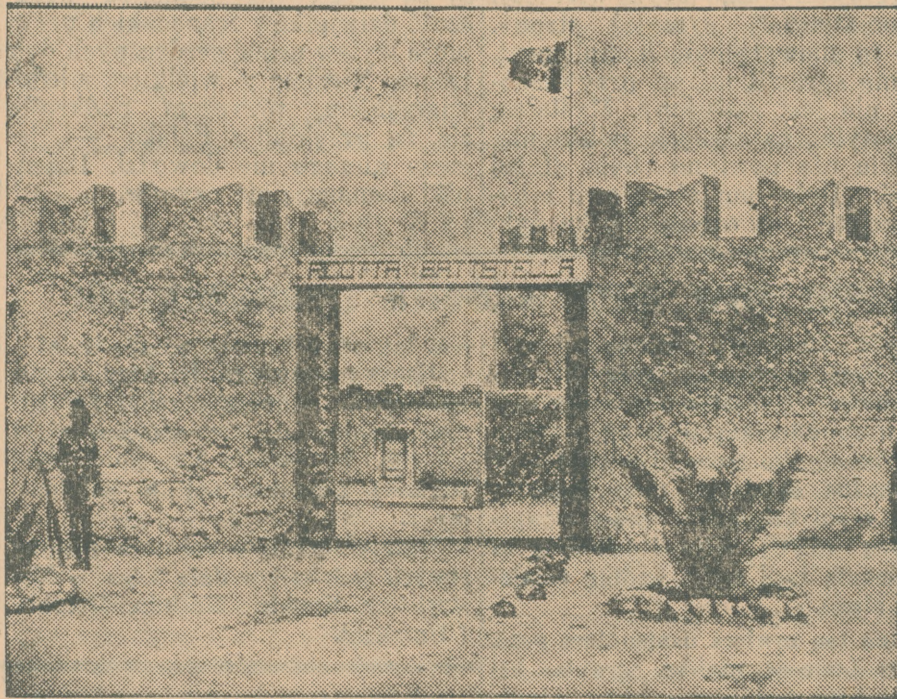
W rezultacie obrad prowadzonych od 11 przedpoł. do godz. 10-tej wieczór budżet powiatowy uchwalono. Obraca się on w granicach sum 573,100 zł.

Jak więc widzimy, Ludowcy powiatu piotrkowskiego nie zostali głuchymi, ani ślepy, ale ile mogli, i jak mogli, starali się ulżyć w budżecie sejmikowym chłopom na wsi. Zwolen-

nicy zdrajcy Fijałkowskiego szli załkowiec na pasku i o im by tylko kazano, wszystko by uchwalili bez dyskusji.

Muszę jednak wyjaśnić, że Ludowców na sejmiku piotrkowskim jest b. mała garstka, ale zato ludzi ideowych, ludzi, którzy zawsze będą bronili spraw chłopskich.

Obserwator.



Zdobyty fort.

Obrazek z północnego frontu. Abisyńska twierdza zdobyta przed paru dniami przez Włochów. Dumnie powiewa włoski sztandar.

## Jak biurokracja szkolna wprowadza w błąd ministra?

W mowie swej w Sejmie podczas dyskusji nad budżetem W. R. i O. P. ks. poseł Lubelski poruszył m. in. szereg punktów, które były objęte interpelacją, złożoną przed dwoma miesiącami, i odpowiedział, udzieloną na nią w ostatnich dniach przez p. Ministra W. R. i O. P.

„W interpelacji swojej — mówił ks. poseł Lubelski — zwróciłem uwagę na braki w dziedzinie nauki religijnej i wychowania religijnego. W tych dniach otrzymałem od-

państwo W. R. i O. P. ale z przykrością stwierdzam, że ta odpowiedź, — wbrew oczywistej wiedzy pana ministra — pod wieloma względami jest oparta na błędnych informacjach, udzielonych mu ze strony podległych mu czynników. W interpelacji stwierdziłem, że zwłaszcza w Małopolsce Wschodniej w archidiecezji lwowskiej a więc w archidiecezji kresowej, gdzie ta kwestja jest bardzo ważna, gdzie się szerzą rozmaite sekty i komunizm, nauka religijnej jest redukowana, że są szkoły, w których nauka religijnej wogóle się nie odbywa. Na interpelację dostałem odpowiedź, że są to bardzo rzadkie wyjątki. Muszą stwierdzić tutaj, że z Kurii biskupiej otrzymałem wykaz 140 szkół archidiecezji lwowskiej, pozbawionych zupełnie nauki religijnej. Co do redukcji nauki religijnej w archidiecezji lwowskiej, chcę jeszcze zwrócić uwagę, że kurja lwowska, licząc się z ciężkim położeniem materialnym Państwa, zwróciła się do kuratorjum z oświadczeniem, że księża będą za darmo uczyć w szkołach, byleby umożliwić mu nauczanie religijnej. Na to otrzymała odpowiedź z kuratorjum, że kuratorjum na to się nie zgadza.

Tak samo w odpowiedzi na interpelację powiedziano, że toczą się pertraktacje w sprawie egzaminów kwalifikacyjnych dla księży prefektów. Tymczasem z ust księży biskupów zebranych na zjeździe w Warszawie słyshałem, że nikt z biskupów od 5 lat nie wie o takich pertraktacjach.

W odpowiedzi na interpelację, w której mówiłem o usunięciu b. nauczycielek z Nowego Sącza,

względnie przeniesienia ich na inne gorsze posady, ministerstwo pi- sze, że nikt na ich miejsce nie został przyjęty. Tymczasem mam wiadomość z tego miasta, że na ich miejsce zostało przyjętych 6 innych nauczycielek, między innymi żona tamtejszego nowoprzybyłego inspektora p. Stefaniaka.

Mógłbym także przytoczyć inne przykłady na dowód, iż odpowiedź na interpelację w bardzo wielu wypadkach polega na błędnych informacjach, danych p. ministrowi.

Mamy nadzieję, że p. Minister Świętosławski wyciągnie należyte konsekwencje w stosunku do podwładnych urzędników administracji szkolnej, podających mu błędne informacje i narażających członka Rządu na tego rodzaju zarzuty, jakie ostatnio miały miejsce w Sejmie.

## Koronacja Króla Edwarda VIII.

Koronacja króla Edwarda VIII od będzie się w czerwcu 1937 r. Rząd angielski zaproponował rządowi dominjów 8 terminów. Po uzgodnieniu daty, co ma nastąpić w najbliższych dniach dzień koronacji zostanie podany do wiadomości publicznej. Już obecnie otrzymano zgłoszenia 150 maharadzów hinduskich, którzy zamierzają przybyć do Londynu na uroczystości koronacyjne.

## Walka z hitleryzmem w Szwajcarii

Rada Związkowa Szwajcarii wydała rozporządzenie o rozwiązaniu zarządów krajowych i okręgowych niemieckiej partii narodowo-socjalistycznej. Na mocy tego rozporządzenia władze administracyjne ograniczyły działalność niemieckich klubów sportowych, istniejących w Szwajcarii, zaś władze prokuratorskie w Szwajcarii poleciły wykonanie decyzji Rady Związkowej, dotyczącej rozwiązania zarządów centralnego i okręgowych niemieckiej partii narodowo-socjalistycznej.

## Masowe aresztowanie Węgrów na Słowaczczyźnie

Według informacji gazet węgierskich, władze czeskie aresztowały na Słowaczczyźnie setki Węgrów.

W Komarnie (okręg Bratysława) aresztowano 220 osób.

Straż graniczna przeprowadza ostre rewizje.

W najbliższych dniach nastąpić mają ponowne masowe aresztowania.

## Strajk windziarzy

Strajk windziarzy w Nowym Jorku rozszerza się i przybiera groźne rozmiary. Przeszło 6.000 windziarzy, którzy obsługują kilkanaście tysięcy domów, przystąpiło do strajku. Szereg drapaczy nieba jest objętych strajkiem.

## Samochód wpadł na pociąg

Z Paryża donoszą, iż w pobliżu miejscowości Brioude w Overnii samochód zderzył się na przejeździe kolejowym z pociągiem.

Z pięciu osób, znajdujących się w samochodzie, trzy poniosły śmierć, a dwie doznały ciężkich obrażeń. Samochód był kierowany przez kobietę.

## Po 20 latach odnaleziono zwłoki 170 żołnierzy wojny światowej

W okolicach Arrasu we Francji odnaleziono w styczniu br. zwłoki 170 żołnierzy francuskich i niemieckich. Z tego rozpoznano po znaczkach identyczności zwłoki czterech żołnierzy niemieckich, których pochowano w oddzielnych grobach na niemieckim cmentarzu wojennym w Billy-Montigny, a 39

nierozpoznanych pochowano tymczasowo w mauzoleum niemieckim w Maison-Blanche.

Zidentyfikowanych 45 żołnierzy francuskich pochowano na cmentarzu Notre Dame de Lorette, zaś innych 82 w mauzoleum na cmentarzu w Targette.

## Katastrofa autobusu wiozącego dzieci

We wtorek 3 bm. około godz. 10 rano w Brześciu n. B. wydarzyła się katastrofa samochodowa.

Przebieg tragicznego wypadku był następujący: młodzież szkolna II kl. szkoły powszechnej Nr. 1 w liczbie 45 dzieci pod nadzorem nauczycielki p. A. Dudzińskiej, wybrała się samochodem ciężarowym na wycieczkę do wsi Kotelnia. W drodze powrotnej, już w obrębie miasta na ul. Jagiellońskiej, wskutek różwinięcia przez szofera zbyt wielkiej szybkości,

spadło jedno z kół, wskutek czego samochód przepełniony dziećmi, przewrócił się.

Pięcioro dzieci zostało dotkliwie poturbowanych, a 10-letni Eugeniusz Wilczyński poniósł śmierć.

## Rozpowszechniajcie

„Gazetę Grudziądzką”



# Wiadomości bieżące

Wtorek, 10 marca 1936 r.

**Wtorek:** 40 Męczenników  
Wschód słońca: 6.04; zachód 17.29  
**Sroda:** Pelagji panny  
Wschód słońca: 6.01; zachód 17.31  
**Czwartek:** Grzegorza pap.  
Wschód słońca: 5.59; zachód 17.33

\* **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY”** wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dodajemy bezpłatny dodatek „DOBRA GOSPODYNI”.

## Województwa centralne

### MIMOWOLNY ZABÓJCA KOLEGI

Na przedmieściu Garwolina podczas manipulowania rewolwerem, technik meljoracyjny zarządu drogowego w Garwolinie, Leonard Kowalski spowodował wystrzał, przyczem kula ugodziła śmiertelnie w okolice serca jego kolegę Feliksa Mikulskiego.

Po wypadku przekonawszy się, że Mikulski nie żyje, Kowalski usiłował popełnić samobójstwo, lecz przeszkodzono temu.

### ZMIANY WŚRÓD STAROSTÓW

Starostą wrocławskim mianowany został inż. Geizler, który już przed kilku laty piastował stanowisko prezydenta m. Wrocławka a następnie starosty wrocławskiego. B. starosta Murmyło przesiedlony został do Borszczowa w Małopolsce wschodniej.

Dotychczasowy wicestarosta radomski dr. Izaak Schützer (żyd) został przeniesiony do urzędu wojewódzkiego w Kielcach.

### WALKA Z PRZEMYTEM.

Podczas rewizji u Stanisława i Stefana Wawrzyniaków we wsi Łobodno-Kolonja koło Częstochowy, znaleziono w stodole pod słomą znaczny przemyt wartości ok. 10.000 zł.

Mieszkaniec Czeladzi, Jerzy Madry został postrzelony, gdy po przebieciu granicy niemieckiej z transportem cytryn włoskich, na widok strażników rzucił się do ucieczki, nie usłuchawszy wezwań do zatrzymania się.

W Sosnowcu wywiadowcy policji zatrzymali znanych przemytników, Jana Michalezyka i jego siostrzeńca, Lucjana Kaługę, w mieszkaniu których naleziono większą ilość przemytu.

### ŚMIERTELNA BÓJKA.

We wsi Huta w powiecie puławskim na zabawie weselnej doszło do bójki, w czasie której zabito Michała Seibora. Śledztwo ustaliło, że sprawcami zabójstwa są bracia Jan i Wacław Wrzosowie. Zabójców aresztowano.

## Parobek podpalił majątek pracodawców

W majątku Skuły w pow. błońskim, wybuchł niespodziewanie pożar. Właściciel folwarku pobudził służbę i przystąpiono do akcji ratunkowej. Nie zdołano jednak ucalić zabudowań i obory, w której spłonęły krowy.

Władze śledcze rozpoczęły natychmiast dochodzenie, widocznym bowiem było, że ogień został podłożony. Podejrzenia skierowały się w stronę parobka Władysława Kępińskiego, który nieraz odgrażał się swym pracodawcom, że paści ich chodobę z dymem.

Kępiński był krnąbrnym i leniwym chłopcem. Jednocześnie zaś we dworze jako pokojówka służy-

## Małopolska.

### KRADZIEŻE W CERKWIACH.

Nieznani sprawcy włamali się do cerkwi w Gajach Starogardzkich koło Brodów w woj. tarnopolskim i skradli dwa kielichy pozłacane, złotą monstrancję oraz 215 zł w gotówce. Łączna szkoda wynosi 2.242 zł.

Następnej nocy, prawdopodobnie ci sami sprawcy, dostali się przy pomocy podrobionych kluczy do cerkwi w Czechach i skradli z zakrystji 40 zł gotówka.

### TRAGICZNA ŚMIERĆ DZIECI.

Wskutek roztopów wiosennych usunęły się zwaly ziemi ze stromego nasypu w jednym z ogrodów w Jarosławiu, a spadająca ziemia przysypała na oczach matki, niej, Hilowej dwoje jej dzieci, które poniosły śmierć na miejscu.

### SKAZANI ZA DZIAŁALNOŚĆ KOMUNISTYCZNĄ W WOJSKU.

W toczącym się od kilku dni przed sądem okręgowym wojskowym w Przemyslu procesie przeciw 4 żołnierzom oskarżonym o działalność komunistyczną zapadł wyrok, mocą którego Taras Derewlany skazany został na 3 lata więzienia, Tychojko na 2 i pół roku, a Olejak na 2 lata więzienia. Czwartego oskarżonego uniewinniono.

## Zdrodnia z rozpacz

Sąd okręgowy w Białymstoku rozpatrywał sprawę 15-letniej Genowefy Płotkówny ze Starosiele pod Białymstokiem, oskarżoną o ojcobójstwo.

Tło tej rozprawy jest nasępujące: Józef Płotka, konduktor pociągu towarowego w Starosiele pod Białymstokiem był nałogowym alkoholikiem. Pod wpływem wódki znęcał się nad chorą żoną Stanisławą i 2-gim dziećmi. Płotkówna zmuszona była nieraz uciekać wraz z dziećmi do sąsiadów. W dniu 4 maja ub. r. Płotka był w specjalnie złym humorze to też zaczął nieludzko znęcać się nad żoną i dziećmi. Płotkówna uciekła do sąsiadów, a kiedy Płotka rzucił się na córkę Genowefę, ta zrozpaczona do ostatecznych granic, porwała siekiere i zabiła nią ojca. Gdy Płotka leżał na ziemi, Genowefa bojąc się by zabity nie wrocil do przytomności, zacisnęła mu jeszcze sznur na szyi. Natychmiast po dokonaniu zabójstwa dziewczyna

## Syn zranił ojca siekierą

myśląc, że to bandyta.

Tragiczny wypadek zdarzył się w Rembertowie koło Warszawy. Do mieszkańca tamt. Jana Krupińskiego późną nocą przyjechał w odwiedziny ojciec jego 72-letni Michał. Staruszek zapukał do drzwi

Syn schwytał siekiere sądząc, że dobija się do mieszkania bandyta, podszedł do drzwi i otwie-

rając je, uderzył ostrzem w głowę starca. Nieszczęśliwy padł nieprzytomny na ziemię, brocząc krwią.

Syn, stwierdziwszy tragiczną pomyłkę, podniósł gwałtowny alarm. Staruszek w stanie bezradnym odwieziono do szpitala.

W sprawie tej policja prowadzi dochodzenie.

## O pomoc dla kościołów na Wołyniu

Sodaliczka Marjańska Inteligencji Męskiej we Lwowie zwróciła się do społeczeństwa katolickiego z prośbą o pomoc dla ubogich kościołów na Wołyniu. Autorzy odezw w tej sprawie stwierdzają, że w odpowiedzi na poprzedni ich apel, napłynęły ofiary, dzięki którym można był przyść z częściową

pomocą dwunastu parafjom wołyńskim.

Ale pozostaje jeszcze do zapatrzenia 26 parafij, a także należy wspomóc jeszcze i tamte wspomniane już parafje, koniecznymi przedmiotami liturgicznymi, których, z braku funduszy, nie można było dostarczyć.

## Z działalności samorządu pow. zawierciańskiego

Samorząd pow. zawierciańskiego przy bardzo czynnej działalności Okręgowego Tow. Organ. i Kółek Rolniczych zwrócił specjalnie dużą uwagę na rozwój ogrodnictwa. W r. 1935 posadzono około 3.000 drzew owocowych i 600 drzew morwowych. Drzewka zasadzono przy 8 szkołach powszechnych, w 5 ogrodach straży pożarnej, oraz w 265 drobnych gospodarstwach.

Chcąc skierować na właściwe tory sadownictwo, urządzono pokazy i kursy w 34 miejscowościach oraz zlustrowano 480 sadów. Specjalną uwagę kładzono na walkę ze szkodnikami, akeję lustracyjną oraz instrukcyjną w tym zakresie przeprowadzono w 5.552 sadach. W 11 miejscowościach urządzono 1-dniowe kursy sadownicze, kurs dla soltysów i drózników. W dziale pszczelarskim urządzono 11 kursów oraz zlustrowano ponad 200 pasiek. We wrześniu urządzono pokaz owoców. — Wzięło udział 99 wystawców, przeważnie małorolnych. Urządzano pokazy wyświetlania filmów, ilustrujące gospodarke warzywniczą. Prowadzono doświadczenia z nawożeniem sztuczny mi nawozami sadów i ogrodów warzywnych. Rezultaty pracy są więcej jak pomyślne.

## Notowania giełdowe

BYDŁO — MIĘSO.

— Kraków, 4. 3. Ceny za 1 kg żywej wagi loco targowica od 22.2 — 2.3; buhaje I gat 54 — 58 gr; II gat. 48 — 54 gr; woły I gat 50 — 58 gr; krowy I gat 50 — 55 gr; II gat. 40 — 50 gr; III gat. 31 — 40 gr; jałowki I gat. 57 — 60 gr; II gat. 51 — 57 gr; cielęta I gat. 85 — 90 gr; II gat. 77 — 85 gr; III gat. 53 — 77 gr; nierogacizna żywej wagi I gat. 86 — 92 gr; II gat. 80 — 86 gr; III gat 75 — 80 gr. Spęd bydła rogatego 443 sztuk, cieląt 618, nierogacizny 954.

SKÓRY.

Kraków, 4. 3. Notowania hurtowe skór surowych za 1 kg wg. Centrali Targowej w zł: wołowe 95 gr; skóry krowie 90 gr; jałowicze 90 gr; cielęce 5.00 — 7.00 zł. za sztukę.

Wilno, 4. 3. Notowania hurtowe skór surowych według Izby Przemysłowo-Handlowej loco targowisko i rzeźnia: bydłecze 75 — 80 gr za kg; cielęcze za sztukę 5.75 — 6.00 zł.



Podczas rozprawy przesunął się przed zebranymi straszliwy obraz udrczonej rodziny. Jak się okazuje, Płotka w chwilach podniecenia alkoholem potrafił modlić się przy łóżku chorej żony o jej szybką śmierć.

Sąd ogłosił wyrok, skazujący Genowefę Płotkównę na dom poprawy z tem, że wyrok zostaje zawieszony na 3 lata.

\*

## Z działalności Tow. Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych

Zarząd Komitetu Okręgowego w Poznaniu postanowił uruchomić w bieżącym roku kwotę 412.000 złotych na budowę szkół oraz 50.000 złotych na zaopatrzenie szkół w niezbędne pomoce naukowe. Przewidziane na ten cel pożyczki i zasiłki wyniosą niemal połowę ogólnych kosztów budowy szkół, obliczonych na 949.700 złotych a pokrywanych częściowo także przez gminy. Już w najbliższym czasie rozpoczyna się prace nad wykończeniem szkół w Wapnie, Nowemmieście, Fabianowie

i Antoninku oraz budowa względnie rozbudowa szkół w Inowrocławiu-Matwy, w Kruchowie, Szkaradowie, Katarzyninie, Pakosławiu, Krzyżownikach, Gnieźnie, Jarocinie, Dziekanowicach w Wielkopolsce oraz na terenie Pomorza w Brzeźnie-Starem, Tezowie i Rumji.

**Kto** się o Stron. Ludowe troszczy daje na „Fundusz Chłopski”



**Kto wygrał w dolarówkę**

40.000 dol. Nr. 1054950.	
8.000 dol. Nr. 551082.	
Po 3.000 dol. — Nr. 1319026, 661393, 1294514.	
Po 1.000 dol. — Nr. 615790, 1179668, 622170, 1179668, 624623.	
Po 500 dol. — Nr.: 128622, 1146789, 133383, 1172707, 444197, 962804, 1170355, 263573, 874705, 251566.	
Po 100 dol. — Nr.: 1432432, 895389, 818628, 854535, 1444081, 1382073, 477194, 1152276, 1140405, 17692, 1435959, 642475, 962667, 1200933, 539161, 1359889, 346668, 1171684, 988912, 332963, 896717, 698334, 186684, 1025624, 560685, 647291, 791940, 622596, 825461, 1081108, 1468542, 269689, 110164, 796673, 22794, 668494, 1392347, 1251571, 158162, 505880, 1275942, 1350117, 839194, 693827, 1146339, 759356, 865003, 865519, 254371, 226269, 1251083, 687660, 984324, 877394, 1150860, 430078, 1477335, 665619, 1107768, 201753, 1112107, 950219, 1273112, 45479, 864838, 1219590, 913275, 439841, 1263851, 397696, 1483891, 1002959, 1488593, 164069, 401340, 843882, 1460885, 931727, 688361, 1044734.	

**Radjoprogram z Warszawy**

Wtorek, 10. III.

6.30 Audycja poranna; 12.03 Dziennik południowy; 12.15 Audycja dla szkół; 12.30 Koncert; 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.20 Przegląd giełdowy; 15.30 Muzyka lekka; 16.00 Skrzynka P.K.O.; 16.15 Koncert; 16.45 Cała Polska śpiewa; 17.00 Sole potasowe — odczyt; 17.15 Koncert; 18.00 Skrzynka językowa; 18.10 Pieśni; 18.30 Literatura jugosłowiańska w przekładach polskich — szkic; 18.55 Skrzynka rolnicza; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Koncert symfoniczny; 20.50 Dziennik wieczorny; 22.00 „Ero-szelma“ III Akt opery; 22.45 „Kult bohaterów w Polsce“ odczyt w jęz. niemieckim; 23.05 Muzyka taneczna.

Środa, 11. III. 8.30 Audycja poranna; 12.03 Dziennik południowy; 12.15 Nowości mody wiosennej — pogadanka; 12.30 Fantazje z oper; 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 15.20 Przegląd giełdowy; 15.30 Koncert; 16.00 Za chińskim murem — audycja dla dzieci; 16.20 Sonaty; 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radja; 17.00 W obronie powieści tendencyjnej — odczyt z cyklu „Dyskutujemy“; 17.20 Świat jest naprawdę piękny; 18.00 Książ-

ka i wiedza; 18.30 Skrzynka ogólna; 18.55 Poznajmy przepisy finansowo-rolne; 19.50 Reportaż aktualny; 20.00 Muzyka lekka; 20.45 Dziennik wieczorny; 21.00 Audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina“; 21.40 Aktualna pogadanka gospodarcza; 22.30 Muzyka salonowa i taneczna.

**Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego**

**Pow. RADOM:** Sekretariat Stronnictwa Ludowego w Radomiu przy ul. Świeżej nr. 1 w Domu Robotniczym załatwia interesantów za okazaniem legitymacji członkowskiej w dni czwartkowe.

Posiedzenia Zarządu Powiatowego zostały ustalone w pierwszą niedzielę każdego miesiąca. Zaproszenia imienne nie będą do członków Zarządu rozsyłane. Listy do Zarządu Powiatowego adresować: Wołanów skrzynka pocztowa — ob. Paweł Ozimek.

**Pow. KONIN:** Sekretariat Stronnictwa Ludowego mieści się przy ul. Kaliskiej nr. 4 i jest czynny we wtorki i piątki każdego tygodnia, tak jak było poprzednio.

(—) Zawadzki, Prezes.

**Pow. TOMASZÓW Lub.:** Zarząd Pow. S. L. w dniu 15 marca, jako w piątą rocznicę połączenia się grup chłopskich w jedno Stronnictwo Ludowe zwołuje wielki, publiczny Zjazd Manifestacyjny wszystkich chłopów w Czartowicy. Wzywamy Koła do licznego przybycia ze sztandarami.

Przed zjazdem odbędzie się konferencja prezesów Kół Gminnych, którzy złożą sprawozdania ze swojej działalności.

(—) J. Wójcik, Prezes.

**WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE**

Zarząd Wojewódzki zwraca się z wezwaniem do wszystkich Zarządów Powiatowych Stronnictwa Ludowego, by od zaraz przystąpiły do roboty organizacyjnej w powiatach przez zwołanie zebrań Zarządu wraz z działaczami z powiatu, celem ułożenia planu pracy w terenie, aby wykorzystać czas zimowy na organizowanie nowych Kół S. L.

O terminach zebrań zawiadomić Zarząd Wojewódzki, aby mógł wysłać swego przedstawiciela, oraz ogłosić w prasie ludowej.

(—) A. Czapski, prezes Wojew.

**Odpowiedzi Redakcji**

— P. Nawrocki Władysław, Ernestinienhof b. Adamsdorf Kr. Soldin. Po nadesłaniu zaległej prenumeraty Rtm. 8. — za kw. III i IV — 35 r. Kalendarz wysłamy. Wysłkę gazety skuteczniamy.

— P. Zaród Mikołaj, Kończaki Stare p. Horozanka. Kalendarz wysłaliśmy poraz drugi.

— P. Knapik Kazimierz, Wielmoża pocz. Skąpa. Adres zmieniono. Abonament opłacono do dnia 1 marca 1936 r.

— P. Jąkała Fran. Gozdów p. Koło. Gazety wysłamy. Pierwszy tomik Lekarza Domowego wysłaliśmy, drugi tomik otrzymają czytelnicy w następnym kwartale.

— P. Markiewicz Kazimierz, Poświętne k. Zagożdżona. Wysłkę gazety rozpoczęliśmy od 1 marca 1936 i od tegoż dnia liczymy prenumeratę.

— Janecki Antoni, Ruda Śląska. Wydanie zmieniono. Abonament opłacony do 1 maja 1936 r.

— Bliźniuk Michał, Krasna p. Ostrów. Drugi tomik „Lekarza Domowego“ otrzymają czytelnicy w następnym kwartale. Obecnie jest w opracowaniu.

— P. Kupisz Stefan, p. Czerniewice k. Rawy M. Gazetę wysłamy regularnie. Brakujące egzemplarze gazety możemy przesłać.

— P. Wypych Józef, Feliksów p. Żychlin. Gazetę wysłamy regularnie od 1 lutego rb. i od tegoż dnia liczymy WPnu prenumeratę. „Grudziądzka“ wychodzi trzy razy w tygodniu t. j. we wtorki, czwartki i soboty, kosztuje kwartalnie 3,90 wyd. droższe, 2,70 tańsze i 1,20 tygodnik. Brakujące egzemplarze możemy przesłać, proszę podać numery. Abonament będzie WPan miał opłacony do 1 maja rb. po nadesłaniu 90 gr. Listu WPana nie mogliśmy umieścić, ponieważ otrzymaliśmy zapóźno, mieliśmy wcześniejszą wiadomość. O zajęciach na zebraniu ludowym w Gostyninie podaliśmy w Nr. 19 z dnia 13. II rb. i w Nr. 28 z dnia 5. III. rb.

— P.: D. J. W 47. Kalendarz Marjański wysłaliśmy poraz drugi.

— Panu Rozinowi Kazimierzowi: Nie padał Pan adresu zamieszkania, więc musimy odpowiedzieć w gazecie. O katalog dzieł naukowych i rolniczych radzimy zwrócić się do Domu Książki Polskiej w Warszawie, Plac Trzech Krzyży. — W sprawie działów rodzinnych należy zwrócić się do Sądu Opiekunczego i domagać się ustalenia spłat w gotówce, które przejmujący gospodarstwo spłaci.

W sprawie wykupu karty rzemieślniczej radzimy wnieść odwołanie i powołać się na Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 maja 1935 o wyłączeniu przemysłu ludowego i domowego, oraz pracy chłupniczej z pod przepisów prawa przemysłowego, którym objęty jest również przemysł domowy, stanowiący jedynie uboczne zatrudnienie zarobkowe, wykonywane w chwilach wolnych od głównego zajęcia domowego lub zawodowego przez jedną osobę bez żadnej pomocy.

— P. Fr. Rz. K. Art. 32 Rozporządzenia Ministerstwa Spr. Wewnętrznych z dnia 2 sierpnia 1934 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 71, poz. 688 z roku 1934) mówi, że do odszkodowania mogą być zobowiązani również poszczególni posiadacze gruntów, położonych w granicach zniesionego obszaru dworskiego w miarę, gdy osoby te zobowiązane były na mocy przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy samorządowej do ponoszenia świadczeń publicznych od których zostali zwolnieni wskutek obszaru dworskiego. W przypadku takim w skład Komisji Likwidacyjnej wchodzi zainteresowani posiadacze gruntów, gdy zaś jest ich więcej niż trzech, upoważnieni przez nich pełnomocnicy w liczbie wyznaczonej przez Wydział Powiatowy. Jeżeli Pan należał do byłego obszaru dworskiego, który wniosła nowa ustawa i pałcił na wójtostwo, na szkołę i na ubogich, to obecnie gmina może Pana pociągnąć do płacenia, lecz dopiero po załatwieniu rozliczeń i zawarciu umowy.

— Panu Andrzejowi Siejce, Brzozowa, pocz. Polaniec: Banki marek przedwojennych niemieckich nie przyjmują. Polecić Panu możemy firmy, skupujące banknoty w celach filatelistycznych i to: Babecki, Warszawa, Św. Krzyska 44 i Englert Zygmunt, Warszawa, Św. Krzyska 36. Firmy te płacą, zależnie od wartości banknotów, od 50 groszy do 5 zł. za sztukę.

— Panu St. Nowakowi, Pakosław: Radzimy zwrócić się do Państwowego Banku Rolnego o obniżenie poszczególnych rat półrocznych i odroczenie płatności pierwszej raty, o ile jej Pan uregulować nie może. Prośbę należy poprzeć zaświadczeniem sołtysa, że półroczne raty w ustalonej wysokości są na dzisiejsze czasy zawysokie i nie odpowiadają dochodom osiąganym z gospodarstwa.

# Przesadne malowanie się jest szkodliwe dla skóry

-mówi specjalista

**Co należy czynić**

Dziwnem doprawdy to się wydaje, lecz nauka dowiodła, że lata ustawicznego malowania się nakładają znaki czasu na twarz. Jest to zgubne dla naturalnego piękna dziewczęcej cery. Ale, przez zwykłe przywrócenie skórze żywotnego składnika młodości, nazwanego „Biocel“, cera nabiera świeżości, jasności i piękna.

Ten cenny „Biocel“ jest wyciągiem z młodych zwierząt, otrzymanym specjalnym sposobem przez Prof. Stejskal z Uniwersytetu Wiedeńskiego. Jest on obecnie zawarty w Kremie Tokalon, koloru różowego, spreparowanym według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Kremu



Tokalon. Stosowany wieczorem odżywia i odmładza tkanki i ściągą zwiótczałe mięśnie twarzy podczas snu. Rano zaś należy używać kremu Tokalon koloru białego (nie tłustego).

Jest on wybielający, ściągający i wzmacniający. W ten sposób najgorzej wyglądająca, zniszczona przez malowanie skóra i zwiędła cera, nabierają zadziwiającego piękna. Szczęśliwy wynik gwarantowany. lub zwrot pieniędzy.

**Potrzebny**

na majątek od 1. 4. 36 r. młodszy syn, żonaty kował z własnymi narzędziami mozi. z tokarnią. Zgłoszenia z uwierzytelnionymi odpisami świadectw nadsyłać należy do Zarządu Majętności Leśna Jania pow. Starogard, Pomorze. (30)

**70 mórg**

pszennej ziemi zabudowana dobre z martwym żywym inwentarzem. wpłata 10.000 zł. 30 mórg pszennej ziemi wpłata 4.500 zł. Sprzeda „Dobrobyt“ Grudziądz. Plac 23-go Stycznia 21. (28)

**Wydzierżawie**

gospodarstwo 4½ morgi ziemi w Warlubiu Zgłoszenia przyjmuje Kwiatkowski, Grudziądz, Czerwonodworna 14. (29)



Na całej kuli ziemskiej nie znajdzie się człowieka któryby nie uznał korzyści płynących z ogłoszeń



**PROSZKI**  
MIGRENO-NERVOSIN

**Kogutek**

ZASTOSOWANIE:  
**GRYPA, PRZEZIĘBIENIE, BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW i t.p.**

ŻĄDAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZH. FABR. Z. „KOGUTKIEM“  
PATRZĄC JAKIE PROSZKI WAM DAJĄ  
GDYŻ SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA.  
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN“ Z KOGUTKIEM  
SA TYLKO JEDNE  
I ZAWSZE Z RYSUNKIEM KOGUTKA  
PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN“, SA TEŻ I W TABLETKACH.

**OGŁASZAJCIE**

W GAZECIE  
GRUDZIĄDZKIEJ